

Nd.

848. Frumvarp til laga

[479. mál]

um skipulag ferðamála.

(Lagt fyrir Alþingi á 107. löggjafarþingi 1984—85.)

I. KAFLI

Tilgangur og yfirstjórn.

1. gr.

Tilgangur laga þessara er að stuðla að þróun ferðamála sem atvinnugreinar og skipulagningu ferðaþjónustu fyrir íslenskt og erlent ferðafólk, sem mikilvægs þáttar í íslensku atvinnu- og félagslífi, bæði með hliðsjón af þjóðhagslegri hagkvæmni og umhverfisvernd.

2. gr.

Samgönguráðuneytið fer með yfirstjórn mála þeirra, sem lög þessi taka til.

II. KAFLI

Ferðamálaráð Íslands.

3. gr.

Ferðamálaráð Íslands fer með stjórn ferðamála undir yfirstjórn samgönguráðuneytisins.

4. gr.

Samgönguráðherra skipar menn í Ferðamálaráð til fjögurra ára í senn.

Skulu fimm skipaðir án tilnefningar, og skal einn þeirra vera formaður ráðsins og annar varaformaður.

Aðra fulltrúa í Ferðamálaráð skipar ráðherra eftir tilnefningu, en eftirtaldir aðilar tilnefna einn mann hver, nema ferðamálasamtök utan Reykjavíkur, sem tilnefna tvo fulltrúa:

1. Félag hópferðaleyfishafa
  2. Félag íslenskra ferðaskrifstofa
  3. Félag leiðsögumanna
  4. Félag sérleyfishafa
  5. Ferðafélag Íslands
  6. Flugleiðir hf.
  7. Náttúruverndarráð
  8. Samband ísl. sveitarfélaga
  9. Samband veitinga- og gistihúsa
  10. Önnur flugfélög en Flugleiðir hf.
  11. Stéttarsamband bænda
  12. Reykjavíkurborg
  13. Ferðamálasamtök utan Reykjavíkur.
- Varamenn skulu skipaðir á sama hátt.
- Þóknun ráðsmanna greiðist af þeim aðilum sem hafa tilnefnt þá.

5. gr.

Samgönguráðherra skipar 5 manna framkvæmdastjórn til fjögurra ára.

Einn er formaður Ferðamálaráðs og skal hann vera formaður framkvæmdastjórnar.

Eftirtaldir aðilar skulu tilnefna einn mann hver: Félag íslenskra ferðaskrifstofa, Flugleiðir hf. og Samband veitinga- og gistihúsa. Einn skal skipaður til eins árs í senn, tilnefndur af Ferðamálaráði.

Varamenn skulu skipaðir á sama hátt.

Ferðamálaráði er heimilt að skipa undirnefndir til þess að vinna að einstökum málaflokkum.

Ráðherra setur nánari ákvæði um starfsemi ráðsins í reglugerð.

6. gr.

Að fenginni umsögn Ferðamálaráðs ræður samgönguráðherra ferðamálastjóra, sem annast daglega stjórn Ferðamálaráðs, samkvæmt því sem ráðið ákveður. Ráðningartími ferðamálastjóra skal vera 4 ár í senn. Heimilt er að endurráða ferðamálastjóra svo oft sem vera vill.

Ferðamálastjóri situr fundi Ferðamálaráðs með málfrelsi og tillögurétti.

7. gr.

Verkefni Ferðamálaráðs eru þessi:

1. Skipulagning og áætlanagerð um íslensk ferðamál.
2. Landkynning og markaðsmál.
3. Þátttaka í fjölþjóðlegu samstarfi um ferðamál.
4. Ráðgjöf og aðstoð við aðila ferðaþjónustunnar og samræming á starfsemi þeirra.
5. Skipulagning náms og þjálfunar fyrir leiðsögumenn skv. sérstakri reglugerð þar að lútandi.
6. Skipulagning námskeiða fyrir aðila ferðaþjónustunnar um samskipti og þjónustu við ferðamenn.
7. Forganga um hvers konar þjónustu- og upplýsingastarfsemi fyrir ferðamenn.
8. Starfræksla sameiginlegrar bókunarmidstöðvar í samvinnu við aðila ferðaþjónustunnar.
9. Samstarf við Náttúruverndarráð, og aðra hlutaðeigandi aðila, um að umhverfi, náttúru- og menningarverðmæti spillist ekki af starfsemi þeirri, sem lög þessi taka til.
10. Frumkvæði að fegrun umhverfis og góðri umgengni á viðkomu- og dvalarstöðum ferðafólks. Samstarf við einkaaðila og opinbera aðila um snyrtilega umgengni lands í byggðum sem óbyggðum.
11. Könnun á réttmæti kvartana um misbrestir á þjónustu við ferðamenn.
12. Undirbúningur og stjórn almennra ráðstefna um ferðamál.
13. Önnur þau verkefni, sem Ferðamálaráði eru falin með lögum þessum eða á annan hátt.

8. gr.

Fríhöfnin í Keflavík skal greiða til Ferðamálaráðs gjald er nemi 10% af árlegri vörusölu. Skal því fjármagni varið á eftirfarandi hátt:

- a) Til landkynningarverkefna á vegum Ferðamálaráðs.
- b) Til Ferðamálasjóðs til styrkveitinga, sbr. 25. gr.
- c) Til að veita einka- og opinberum aðilum styrki til að koma upp eða endurbæta aðstöðu fyrir ferðamenn.

Ferðamálaráð gerir fjárhagsáætlun fyrir eitt ár í senn, sem skal lögð fyrir samgönguráðherra, en hann tekur endanlega ákvörðun.

Kostnaður af starfsemi Ferðamálaráðs skal að öðru leyti greiddur úr ríkissjóði samkvæmt ákvæðum fjárlaga.

III. KAFLI

Ferðaskrifstofa ríkisins.

9. gr.

Ríkisstjórnin skal beita sér fyrir stofnun hlutafélags um Ferðaskrifstofu ríkisins sem skal annast fyrirgreiðslu og skipulagningu ferða fyrir íslenska og erlenda ferðamenn. Heiti félagsins verði Ferðaskrifstofa ríkisins hf. Í því skyni er ríkisstjórninni heimilt:

- a. að leggja Ferðaskrifstofu ríkisins, þ. e. allar eignir og fylgifé, til hins nýja félags,
- b. að láta fara fram nákvæmt mat á eignum Ferðaskrifstofu ríkisins, þ. m. t. viðskiptavild, til viðmiðunar við ákvörðun um heildarhlutafjárhæð í hinu nýja hlutafélagi,
- c. að ákveða fjárhæð hlutabréfa með það í huga að starfsfólk Ferðaskrifstofu ríkisins geti keypt bréf í hlutafélaginu,
- d. að selja á næstu 5 árum allt að 30% af hlutafjáreign ríkissjóðs í Ferðaskrifstofu ríkisins til starfsmanna hennar.

Verð hlutabréfa skal ákveðið skv. b- og c-lið hér að framan. Skulu öll hlutabréf sem seld verða vera skráð á nafn.

Þeir starfsmenn Ferðaskrifstofu ríkisins sem notið hafa réttinda lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins og hefja störf hjá hinu nýja hlutafélagi eftir gildistöku þessara laga, skulu áfram eiga rétt á aðild að lífeyrissjóði.

10. gr.

Samgönguráðherra skipar 3 fulltrúa til setu á aðaltundum og hluthafafundum félagsins. Fer hver þeirra með $\frac{1}{3}$ af atkvæðum ríkissjóðs í félaginu, eins og þau eru á hverjum tíma.

11. gr.

Ákvæði 2. mgr. 3. gr. laga um hlutafélög, nr. 32/1978, gildir ekki um tölu stofnenda hlutafélagsins og 1. mgr. 17. gr. sömu laga gildir ekki um tölu hluthafa.

Lög þessi skulu koma í stað stofnsamnings skv. II. kafla hlutafélagalaga. Stofnfund hins nýja hlutafélags skal halda innan 3 mánaða frá gildistöku laganna og skal leggja drög að samþykktum fyrir félagið fram á fundinum.

Að öðru leyti gilda ákvæði hlutafélagalaga um hið nýja félag.

12. gr.

Við skipulagningu ferða skal Ferðaskrifstofa ríkisins hf. leitast við að nýta gisti- og veitingaþjónustu sem rekin er allt árið. Þar sem þörf krefur er henni þó heimilt að starfrækja sumarhótel í húsnæði heimavistarskóla eftir því sem um semst við forráðaaðila skólanna, enda sé lágmarkskröfum um húsnæði og búnað skv. lögum og reglugerðum um veitinga- og gististaði fullnægt.

Við starfrækslu sumarhótela skal þess ávallt gætt að ekki sé efnt til óæskilegrar samkeppni við nærliggjandi hótél. Jafnframt skal þess gætt að þjónusta sumarhótela sé að öðru jöfnu til ráðstöfunar fyrir aðrar ferðaskrifstofur.

13. gr.

Stjórnin ræður forstjóra Ferðaskrifstofu ríkisins hf. Forstjóri ræður annað starfsfólk skrifstofunnar og stjórnar allri starfsemi hennar og ber ábyrgð gagnvart stjórninni.

IV. KAFLI

Almennar ferðaskrifstofur.

14. gr.

Ferðaskrifstofa merkir í lögum þessum fyrirtæki, sem tekur að sér að veita í atvinnuskyni, að einhverju eða öllu leyti, eftirgreinda þjónustu fyrir almenning:

- a) Upplýsingar um ferðir innanlands eða erlendis.
- b) Hvers konar umboðssölu farmiða með skipum, bifreiðum, flugvélum eða járnbrautum.
- c) Útvegum gistihúsnæðis.
- d) Skipulagningu og sölu hópferða, innanlands eða erlendis, starfrækslu sætaferða og móttöku erlendra ferðamanna.

Í reglugerð skulu sett nánari ákvæði um með hverjum hætti skuli hafa eftirlit með þjónustu ferðaskrifstofa.

Samgönguráðuneytið sker úr, ef ágreiningur verður um hvort starfsemi telst falla undir a- til d-lið hér að framan, svo og um það, hvort um ferðaskrifstofustarfsemi sé að ræða í skilningi laga þessara.

15. gr.

Óheimilt er að stunda störf þau, er greind eru í 14. gr., svo og að nota í nafni eða auglýsingum einstaklinga, félaga eða fyrirtækja orðið ferðaskrifstofa eða hliðstæð erlend heiti, nema hafa til þess leyfi samgönguráðuneytisins.

16. gr.

Hver sá, sem vill reka ferðaskrifstofu skal sækja um leyfi til ráðuneytisins. Leita skal umsagnar Ferðamálaráðs Íslands um allar slíkar umsóknir.

Skal ráðið ganga úr skugga um og hafa eftirlit með, að öllum skilyrðum sé fullnægt.

17. gr.

Skilyrði til að geta öðlast leyfi til reksturs ferðaskrifstofu er, að forstöðumaður hennar uppfylli eftirtalin skilyrði:

- a) Fjárræði og forræði á búi sínu.
- b) Búseta á Íslandi.

Enn fremur skal einn eða fleiri af starfsmönnum ferðaskrifstofunnar á hverjum tíma hafa að baki staðgóða reynslu við almenn ferðaskrifstofustörf.

Leyfi má veita félagi eða fyrirtæki, enda sé stjórnin innlend og aðsetur hér á landi, og gilda um slíka ferðaskrifstofu sömu ákvæði og að ofan greinir.

Nú telur ráðuneytið, að málavöxtum athuguðum, að ekki sé unnt að reka starfsemi þá sem sótt er um leyfi fyrir samkvæmt lögum þessum á viðunandi hátt, og skal þá umsókninni synjað.

18. gr.

Leyfi til reksturs ferðaskrifstofu má því aðeins veita, að umsækjandi setji bankatryggingu, sem eigi sé lægri en 1,7 millj. kr.

Fjárhæð tryggingar skal endurskoðuð árlega og breytt ef þurfa þykir í samræmi við almennar verðlagsbreytingar.

Ráðuneytið getur krafist ársreikninga og annarra upplýsinga frá ferðaskrifstofum.

19. gr.

Ekki má greiða af tryggingafé samkv. 18. gr. aðrar kröfur en þær, sem aðfararhæfur dómur er fenginn fyrir eða viðurkenning skiptaréttar, enda séu kröfurnar spröttnar af ferðaskrifstofurekstri tryggingafjáreiganda.

Þó má víkja frá skilyrði 1. mgr. komi það í ljós að ferðaskrifstofa geti vegna fjárhagsörðugleika ekki annast heimflutning viðskiptavina sinna. Getur ráðuneytið þá annast eða falið öðrum að annast þennan flutning, og greiðist kostnaður við hann af tryggingarfénu, og hefur kostnaður af slíkum flutningum forgang fram yfir aðrar kröfur.

20. gr.

Leyfi til reksturs ferðaskrifstofu fellur niður:

- a) Ef leyfishafi verður gjaldþrota eða sviptur fjárræði.
- b) Ef trygging sú, sem sett er samkvæmt 18. gr., rýrnar, fellur niður eða fullnægir ekki þeim reglum sem ráðuneytið setur.
- c) Ef leyfishafi hættir að hafa búsetu hér á landi.

Ef félag er leyfishafi eða annar en leyfishafi veitir daglegum rekstri ferðaskrifstofunnar forstöðu, fellur leyfið niður, ef einhverra þeirra skilyrða er misst, sem uppfylla ber samkvæmt lögum þessum, eða er forstöðumaður andast, enda sé ekki ráðinn nýr forstöðumaður, sem uppfylli skilyrði laga þessara innan þess frests, sem ráðuneytið setur.

21. gr.

Nú andast leyfishafi og er þá eftirlifandi maka hans, ef hann situr í óskiptu búi, heimilt að halda áfram rekstrinum í fimm ár enda sé fullnægt hinum almennu skilyrðum um ábyrgð og ekki ástæða til afturköllunar leyfis samkvæmt 20. gr.

22. gr.

Ákvæði þessa kafla taka ekki til Ferðaskrifstofu ríkisins. Ráðuneytið setur reglur um á hvern hátt eigendum og umráðamönnum samgöngutækja er heimilt að skipuleggja og selja farseðla í ferðir með slíkum samgöngutækjum, þannig að fæði eða næturgisting fylgi. Binda má slíka heimild tilteknum skilyrðum um hreinlætisaðstöðu og annan aðbúnað, svo og tryggingarfé.

Ráðuneytið ákveður einnig, hvaða íslensk ferðafélög eru undanþegin ákvæðum laga þessara, að því er lýtur að ferðum innanlands.

V. KAFLI

Ferðamálasjóður.

23. gr.

Ferðamálasjóður er eign ríkisins og lýtur stjórn samgönguráðherra.

Ferðamálasjóður er stofnlánasjóður þeirra starfsgreina, sem ferðaþjónusta einkum byggist á. Hlutverk sjóðsins er að stuðla að þróun íslenskra ferðamála með lánum og styrkveitingum.

24. gr.

Samgönguráðherra skipar þrjá menn í stjórn Ferðamálasjóðs til fjögurra ára í senn. Þar af er einn skipaður án tilnefningar og er hann jafnframt skipaður formaður sjóðsstjórnar, en tveir fulltrúar skulu tilnefndir af Ferðamálaráði.

25. gr.

Fé Ferðamálasjóðs má ráðstafa á eftirgreindan hátt:

1. Sjóðurinn veitir einkaaðilum og opinberum aðilum lán til framkvæmda við gisti- og veitingastaði gegn fullnægjandi tryggingu.
2. Sjóðnum er heimilt að veita einkaaðilum og opinberum aðilum, gegn fullnægjandi tryggingu, lán til annarra þátta ferðamála en í 1. lið greinir, svo framarlega sem með lánveitingunni er stuðlað að þróun íslenskra ferðamála.
3. Sjóðnum er heimilt að veita óafturkræf framlög til byggingar gistirýmis, eða gerast eignaraðili að gistiaðstöðu, þar sem rekstri er haldið uppi allt árið. Framlag þetta má aldrei nema meira en 30% af byggingarkostnaði.
4. Sjóðnum er heimilt að veita óafturkræf framlög til einkaaðila og opinberra aðila, sem með starfsemi sinni stuðla að þróun íslenskra ferðamála.

26. gr.

Tekjur Ferðamálasjóðs eru þessar:

1. Árlegt framlag úr ríkissjóði, eigi lægra en 12 millj. kr.
2. Tekjur af starfsemi sjóðsins.

27. gr.

Ferðamálasjóði er heimilt, að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar, að taka allt að 60 millj. kr. lán eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt, ef árlegt ráðstöfunarfé sjóðsins nægir ekki til að hann geti á viðunandi hátt gegnt hlutverki sínu.

Fjármálaráðherra er heimilt að ábyrgjast slíkt lán fyrir hönd ríkissjóðs.

28. gr.

Fela skal bankastofnun að annast umsjón Ferðamálasjóðs, vörslu hans, bókhald, innheimtu og útborganir.

29. gr.

Til engrar einstakrar framkvæmdar má á sama ári veita hærra lán en sem nemur $\frac{1}{3}$ hluta þess fjármagns, sem Ferðamálasjóður getur haft til umráða til útlána á árinu að lánsfé meðtöldu nema sérstakar ástæður komi til.

30. gr.

Telji Ferðamálaráð, að heimavistarbygging í þágu skóla, sem ríkissjóður kostar að einhverju leyti, henti til starfrækslu sumargistihúss, getur það farið fram á, að byggingarteikningum sé hagað svo, að húsnæðið fullnægi þeim kröfum, sem gerðar eru til rekstrar gistihúss, enda sé Ferðamálaráð eða viðkomandi byggingaraðili reiðubúinn að bera ábyrgð á þeim viðbótarkostnaði, sem af breytingunum leiðir. Jafnframt er heimilt í þessu skyni að veita Ferðamálaráði eða viðkomandi byggingaraðila lán úr ríkissjóði fyrir milligöngu Ferðamálasjóðs, allt að 4 millj. kr. árlega.

31. gr.

Lán úr Ferðamálasjóði skulu veitt til allt að 15 ára. Lán má veita afborgunarlaust fyrstu tvö árin.

Ráðherra ákveður vexti og önnur kjör þeirra lána, er sjóðurinn veitir.

Lánin skulu tryggð með veði í fasteign eða á annan jafntryggan hátt og heimilt er að binda greiðslur afborgana og vaxta vísitölu byggingarkostnaðar.

Nú tekur Ferðamálasjóður erlent lán, og skal það þá endurlánað með gengistryggingu.

32. gr.

Við afgreiðslu lána skal þess gætt, að lánveiting valdi ekki óeðlilegri samkeppni við fyrirtæki, sem starfandi eru fyrir.

33. gr.

Ferðamálasjóður er undanþeginn öllum sköttum til ríkis og sveitarfélaga, svo og stimpilgjöldum af lánskjöllum varðandi eigin lántökur sjóðsins, en ekki útlánskjöllum.

34. gr.

Reikningar Ferðamálasjóðs skulu endurskoðaðir af ríkisendurskoðuninni.

VI. KAFLI

Ýmis ákvæði.

35. gr.

Ráðherra er heimilt að ákveða, að þeir aðilar, sem skipuleggja hópferðir um Ísland, skuli, samkvæmt nánari reglum sem settar yrðu þar að lútandi, kaupa tryggingu hjá viðurkenndu tryggingarfélagi vegna kostnaðar, sem hljótast kynni af leit eða björgun farþega, sem ferðast á þeirra vegum.

Enn fremur er ráðherra heimilt að ákveða, að sömu aðilar skuli hafa í nánar tilteknum ferðum leiðsögumenn sem hlotið hafa sérstaka þjálfun til þess starfa samkvæmt frekari ákvæðum í reglugerð.

36. gr.

Ráðherra er heimilt að ákveða, að fenginni umsögn Ferðamálaráðs, að greitt skuli sanngjarnt gjald fyrir þjónustu, sem veitt er á stöðum í umsjá ríkisins, enda sé fé það, sem þannig safnast, að frádregnum innheimtukostnaði, eingöngu notað til verndar, fegrunar og snyrtingar viðkomandi staðar, og til að bæta aðstöðu til móttöku ferðamanna.

Ákvæði þessi taka þó ekki til þjóðgarða eða annarra svæða á vegum Náttúruverndaráðs, nema samþykki þess komi til.

37. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, nema þyngri refsing liggji við samkvæmt lögum. Með brot gegn lögnum skal farið að hætti opinberra mála.

38. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1985.

Jafnframt falla úr gildi lög um skipulag ferðamála, nr. 60 31. maí 1976. Þó skal III. kafli þeirra laga um Ferðaskrifstofu ríkisins halda gildi sínu uns stofnfundur Ferðaskrifstofu ríkisins hf. hefur verið haldinn í samræmi við 11. gr. laga þessara.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Í september 1983 skipaði Matthías Bjarnason, samgönguráðherra, nefnd til að endurskoða gildandi lög um skipulag ferðamála nr. 60/1976. Var nefndinni sérstaklega falið að kanna eftirfarandi ákvæði gildandi laga:

- a) Ákvæði 8. gr. um álagningu sérstaks gjalds á vörusölu fríhafnarinnar í Keflavík, sem skuli nema 10% af árlegu söluverðmæti og renna til landkynningarverkefna o. fl.
- b) Ákvæði III. kafla laganna sem fjalla um Ferðaskrifstofu ríkisins, rekstur hennar og rekstur sumarhótela.

c) Ákvæði IV. kafla laganna, sem fjalla um almennar ferðaskrifstofur.

d) Ákvæði laganna um Ferðamálasjóð.

Í nefndina voru skipaðir Friðjón Þórðarson, alþingismaður, formaður, Ólafur S. Valdimarsson, ráðuneytisstjóri, Heimir Hannesson, formaður Ferðamálaráðs, Hólmfríður Árnadóttir, framkvæmdastjóri Sambands veitinga- og gistihúsa og Ingólfur Hjartarson, lögfræðingur Félags íslenskra ferðaskrifstofa. Ritari nefndarinnar var Pétur Pétursson, fv. alþingismaður, sem sat alla fundi og tók virkan þátt í störfum nefndarinnar.

Auk þeirra ákvæða sem nefndinni var sérstaklega falið að kanna samkvæmt framan-sögðu gerði hún tillögur um þrjár nokkuð veigamiklar breytingar á gildandi lögum um skipulag Ferðamálaráðs, svo og ýmsar minni háttar lagfæringar.

Ráðuneytið hefur gert eftirfarandi breytingar á frumvarpsdrögum nefndarinnar:

1. Í Ferðamálaráð eru skipaðir fimm fulltrúar án tilnefningar í stað þriggja. Fulltrúar ferðamálasamtaka utan Reykjavíkur verði tveir í stað eins.
2. Í 7. gr., sem fjallar um verkefni Ferðamálaráðs er bætt nýjum lið, þ. e. 6. lið; skipulagning námskeiða fyrir aðila ferðaþjónustunnar um samskipti og þjónustu við ferðamenn.
3. Í III. kafla frumvarpsins, um Ferðaskrifstofu ríkisins, er ríkisstjórninni heimilað að stofna til hlutafélags um rekstur skrifstofunnar, sbr. aths. við einstakar greinar.
4. Í kaflanum um almennar ferðaskrifstofur, 14. gr., er skotið inn setningunni: Í reglugerð skulu sett nánari ákvæði um með hverjum hætti skuli hafa eftirlit með þjónustu ferðaskrifstofa.
5. Í 21. gr. er heimild fyrir eftirlifandi maka til að halda áfram rekstri ferðaskrifstofu eftir andlát leyfishafa lengd úr einu ári í fimm ár.
6. Í kaflanum um Ferðamálasjóð er sett inn ný 24. gr., þar sem eru ákvæði um sérstaka stjórn fyrir sjóðinn sem samgönguráðherra skipar.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

I. KAFLI

Um tilgang og yfirstjórn.

Um 1. gr.

Greinin er óbreytt frá gildandi lögum að öðru leyti en því, að lögð er sérstök áhersla á, að um sjálfstæða atvinnugrein sé að ræða í íslensku atvinnulífi.

Um 2. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum.

II. KAFLI

Um Ferðamálaráð Íslands.

Um 3. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum.

Um 4. gr.

Í þessari grein er gert ráð fyrir að fjölgað sé um fimm fulltrúa, miðað við gildandi lög. Þykir eðlilegt að Reykjavíkurborg eigi fulltrúa í ráðinu og einnig að ferðamálasamtök utan Reykjavíkur eigi þar tvo fulltrúa. Fellt er úr gildandi lögum, að Ferðamálaráð skuli eigi halda færri en 10 fundi á ári.

Um 5. gr.

Þetta þykir að skipuð sé 5 manna framkvæmdastjórn Ferðamálaráðs, sem sé að meiri hluta skipuð fulltrúum helstu hagsmunaaðila ferðamálaþjónustunnar. Formaður yrði skipaður án tilnefningar og sá fimmti yrði tilnefndur af Ferðamálaráði til eins árs í senn og mundu þá væntanlega hinar ýmsu greinar ferðaþjónustunnar skiptast á um að tilnefna fulltrúa í framkvæmdastjórnina.

Um 6. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum.

Um 7. gr.

Nýmæli í þessari grein er að Ferðamálaráð skuli falið að starfrækja bókunarmiðstöð í samvinnu við aðila ferðaþjónustunnar. Slíkt fyrirkomulag hefur verið tekið upp í nágrenna- löndum og þykir gefast vel.

Þá er í þessari grein lögð áhersla á, að Ferðamálaráð hafi frumkvæði að snyrtilegri umgengni lands í samstarfi við sveitarfélög og aðra opinbera aðila, svo og aðra landeigendur, hvort sem um er að ræða í byggðum eða í óbyggðum.

Um 8. gr.

Þessi grein er efnislega samhljóða sömu grein í gildandi lögum. Þó er lögð aukin áhersla á fjármögnun til starfsemi Ferðamálaráðs, annars vegar með gjaldi frá Fríhöfninni í Keflavík til tiltekinna verkefna og hins vegar með framlagi ríkissjóðs samkvæmt fjárlögum til greiðslu launa og annars rekstrarkostnaðar ráðsins.

III. KAFLI

Um Ferðaskrifstofu ríkisins.

Um 9. gr.

Hér er gert ráð fyrir að ríkisstjórnin skuli beita sér fyrir stofnun hlutafélags um Ferðaskrifstofu ríkisins. Í því skyni er henni heimilt að selja á næstu 5 árum allt að 30% af hlutfjáreign ríkissjóðs í væntanlegu hlutafélagi til starfsfólks skrifstofunnar.

Um 10. gr.

Hér er yfirstjórn hlutafélagsins falin 5 manna stjórn, þar sem meiri hlutinn er skipaður af samgönguráðherra.

Um 11. gr.

Samkvæmt 38. gr. frumvarpsins gilda ákvæði III. kafla laga nr. 60/1976, um Ferðaskrifstofu ríkisins, þar til stofnfundur samkvæmt þeirri grein hefur verið haldinn.

Um 12. gr.

Samkvæmt þessari grein skal Ferðaskrifstofa ríkisins hf. leitast við að nýta gisti- og veitingaþjónustu í eigu einkaaðila sem rekin er allt árið. Jafnframt er henni heimilt að reka sumarhótel, í húsnæði heimavistarskóla, ef þörf krefur, enda séu þau að jöfnu til ráðstöfunar fyrir almennar ferðaskrifstofur. Rétt er að taka fram, að þær aðstæður gætu skapast, í undantekningartilvikum, að rétt væri að fela Ferðaskrifstofu ríkisins hf. rekstur starfandi hótels um skamman tíma. Skylda samkvæmt ákvæðum 14. gr. gildandi laga fellur niður.

Um 13. gr.

Parfnast ekki skýringar.

IV. KAFLI

Um almennar ferðaskrifstofur.

Um 14. gr.

Þessi grein er óbreytt frá gildandi lögum að öðru leyti en því að bætt er í d-lið greinarinnar orðunum „starfrækslu sætaferða“. Einnig er skotið inn setningunni „Í reglugerð skulu sett nánari ákvæði um með hverjum hætti skuli hafa eftirlit með þjónustu ferðaskrifstofu“. Þetta ákvæði nær m. a. til sérstakrar nefndar sem þegar er starfandi með aðild Félags ferðaskrifstofa, og tekur til afgreiðslu margs konar kvartanir sem berast frá viðskiptavinum ferðaskrifstofanna.

Um 15. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum.

Um 16. gr.

Við þessa grein í gildandi lögum er því bætt, að Ferðamálaráð skuli ganga úr skugga um og hafa eftirlit með að öllum skilyrðum til ferðaskrifstofureksturs sé fullnægt.

Um 17. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum.

Um 18. gr.

Í stað skyldu ferðaskrifstofa til að senda ráðuneytinu ársreikninga, kemur að ráðuneytið getur krafist ársreikninga og annarra upplýsinga frá ferðaskrifstofum.

Um 19. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum.

Um 20. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum.

Um 21. gr.

Andist leyfishafi er maka hans heimilt að halda rekstrinum áfram í eitt ár samkvæmt gildandi lögum. Þetta tímabil er óeðlilega stutt og er lengt í fimm ár.

Um 22. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum.

V. KAFLI

Um Ferðamálasjóð.

Um 23. gr.

Í greininni er gert ráð fyrir að sjóðurinn geti stuðlað að þróun íslenskra ferðamála með styrkveitingum auk lána samkvæmt gildandi lögum.

Um 24. gr.

Hér er gert ráð fyrir að samgönguráðherra skipi sérstaka þriggja manna stjórn fyrir Ferðamálasjóð. Formaður sjóðstjórnar er skipaður án tilnefningar, en tveir stjórnarmenn samkvæmt tilnefningu Ferðamálaráðs. Sjóðurinn hefur eflst verulega frá því hann var fyrst stofnaður með lögum um ferðamál frá 1964 og þykir því rétt að lögbinda að með mál hans fari sérstök stjórn, en hann sé ekki að öllu leyti undir stjórn Ferðamálaráðs, eins og nú er.

Ráðið hefir þó meiri hluta í stjórn sjóðsins.

Í framhaldi af þessari skipan hefur 28. gr. núgildandi laga verið felld niður sem óþörf, en þar segir:

„Umsóknir um lán og framlög úr Ferðamálasjóði skulu sendar Ferðamálaráði, sem fjallar um þær, og ákveður einstakar lánveitingar og framlög.

Ákvarðanir Ferðamálaráðs skulu staðfestar af ráðherra.“

Um 25. gr.

Við þessa grein er bætt 4. tölulið þar sem sjóðnum er heimilt að veita óafturkræf framlög til aðila, sem með starfsemi sinni stuðla að þróun íslenskra ferðamála.

Um 26. gr.

Framlag ríkissjóðs er fært til núvirðis.

Um 27. gr.

Lánsheimild er færð til núvirðis.

Um 28. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum.

Um 29. gr.

Ákvæði þessarar greinar er óbreytt frá gildandi lögum að öðru leyti en því, að ef sérstakar ástæður koma til, má breyta út af aðalreglunni.

Um 30. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum, nema að fjárhæð er færð til núvirðis.

Um 31. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum, að öðru leyti en því, að felld eru niður orðin „með tilliti til þess, að sjóðurinn sé skaðlaus af starfsemi sinni“. Slíkt er auðvitað sjálfsagt.

Um 32. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum.

Um 33. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum.

Um 34. gr.

Óbreytt frá gildandi lögum.

VI. KAFLI

Ýmis ákvæði.

Óbreytt frá gildandi lögum. Um 35.—36. gr.

Um 37.—38. gr.

Parfnast ekki skýringa.